

# Fritidshusforsikring

Forsikringsvilkår gjelder fra 01.07.2020

Innhold	Side
1. Forsikringen gjelder for	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
3. Sikkerhetsforskrifter	2
4. Ansvarsbegrensninger	2
5. Hva er forsikret	2
6. Hvilke skader som erstattes	2
7. Superforsikring	3
8. Råte og skadeinsekter - Hussopp	3
9. Bygg under oppføring	3
10. Erstatningsregler	4
11. Ansvarsforsikring	6
12. Rettshjelp	6

I tillegg til disse vilkårene gjelder:

- Spesifikasjoner nevnt i forsikringsbeviset
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69
- Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70

Forsikringsbeviset med gitte spesifikasjoner gjelder foran vilkårene.

## 1. Forsikringen gjelder for

Forsikringstaker

- Ektefelle eller samboer og andre medlemmer av den faste husstand med felles adresse i Folkeregisteret
- Barn som bor hjemme eller som bor borte pga. utdanning/ førstegangstjeneste, og ikke har meldt adresseendring i Folkeregisteret.
- Andre som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.

## 2. Hvor forsikringen gjelder

**Forsikringen gjelder**

- på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet)
- bare i Norge for naturskade (pkt 6)

**Innenfor Norden for**

- på ny bolig etter flytting
- rettslig erstatningsansvar (pkt. 11)
- rettshjelp (pkt. 12).

## 3. Sikkerhetsforskrifter - Hva du må gjøre for å forebygge skader

Dette gjelder også ektefelle/samboer (forsikringsavtalelovens § 4-11)

- Dører og vinduer skal være lukket og låst – ikke i luftstilling – for å hindre tyveri og skadeverk
  - Nøkler skal oppbevares slik at uvedkommende ikke kan få tak i dem
  - Bygningen/leiligheten skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å hindre vannskade ved frostsprengning
  - I bygning som ikke er fast bebodd, skal hovedstoppekranen stenges og tappekraner åpnes hvis bygningen forlates for mer enn 3 døgn
  - Snø skal fjernes fra tak og terrasser/verandaer for å forhindre skade ved snøtyngde og ras
  - Bygningen skal oppfylle kravene i brann- og byggeforskriftene
  - Rør- og elektroarbeid skal utføres av godkjent/ autorisert håndverker
- Ellers kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis (forsikringsavtalelovens § 4-8)

## 4. Ansvarsbegrensninger

**Du må varsle Møretrygd**

- hvis boligen leies ut eller brukes til annet enn bolig
  - hvis boligen fraflyttes. For fraflyttet bygning dekkes kun brann- og naturskader
- Ellers kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort (forsikringsavtalelovens § 4-6)

**Du må også varsle Møretrygd**

- hvis sikkerhetstiltak det er gitt rabatt for, endres.
- Ellers kan erstatningen reduseres forholdsmessig – ut fra forholdet mellom avtalt og riktig pris (forsikringsavtalelovens § 4-7)
- hvis bygningens verdi øker etter til-/påbygging.
- Ellers kan erstatningen reduseres tilsvarende forholdet mellom bygningens verdi før og etter endringen.

## 5. Hva er forsikret

- Bygning angitt i forsikringsbeviset, med fastmontert utstyr
  - Frittliggende bygg på forsikringsstedet inntil 10 kvm
  - Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr frem til spredeledning eller offentlig ledning
  - Hageanlegg, inkludert utvendig badekilde/-basseng
  - Fast trebrygge knyttet til forsikret bygning inntil kr 100.000, begrenset til brann og naturskade
- Dekkes ikke:** Brønn, molo/bølgebryter - også når dette fungerer som fundament for brygge -, flytebrygge, frittliggende bygg over 10 kvm som ikke er angitt i forsikringsbeviset.

## 6. Hvilke skader som erstattes og hvilke unntak som gjelder

**Selskapet erstatter plutselig og uforutsett skade ved:**

- **Brannskade** og skade som følge av lynnedslag, eksplosjon, nedsoting og elektrisk fenomen  
**Dekkes ikke:** Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
- **Vannskader**
  - Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
  - Vann som trenger inn i bygning fra grunnen eller terreng når dette fører til vannspeil
  - Vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningskade**Dekkes ikke:** Skade på våtrom som skyldes at det er utett. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk. Ved vanninntrenging gjennom utett bygning dekkes ikke skade på selve taket/veggen. Med dette menes alle sjikt inntil takstol-/spørre eller stenderverk/bærende konstruksjoner. Skade som skyldes søl, kondens eller fukt.
- **Tyveri og skader som følge av tyveri fra bygning**
- **Feriegaranti.** Dersom du har en skade som dekkes av forsikringen og som ødelegger for planlagt ferie på hytta, dekkes inntil kr 50.000 ekstra for å muliggjøre alternativ ferie.
- **Naturskade.** Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. Lov om naturskadeforsikring, av 16. juni 1989 nr. 70. Erstatningen beregnes etter selskapets naturskadevilkår.
- **Bekjempelse av levende mus, rotter og andre skadedyr**
- **Skade forårsaket av mus, rotter og andre dyr**  
Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og luft

- **Ombygging for rullestolbruker**  
Utgifter inntil kr 250.000 til nødvendige forandringer i boligen for å bedre bevegelsesmulighetene, dersom sikrede blir varig rullestolbruker som følge av
  - En plutselig ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle)
  - Medfødt funksjonsnedsettelse  
Utgiftene må ha påløpt innen 10 år regnet fra ulykken eller fødselstidspunktet
    - **Dekkes ikke:** Skader oppstått utenfor forsikringstiden, andre skader enn de som er forårsaket av en plutselig ytre hendelse (ulykkestilfelle) eller utgifter utover kr 250.000 selv om sikrede har både bygnings- og innboforsikring i Møretrygd.
  
- **Andre plutselige og uforutsette skader**  
**Dekkes ikke:** Skade som skyldes sopp, råte, bakterier, heksesot eller insekter.  
Skade som kun består av flekker, riper, svinnsprekker, avskallinger og knirk i gulv samt mindre hakk og merker.  
Punktering av isolerglass er unntatt fra dekning og også skade på hageanlegg og brygge forårsaket av gnagere, insekter, frost, sjøgang eller andre klimatiske forhold. Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering. Videre er unntatt fra dekning materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje, samt skader som følge av dette. Skade på drensledning dekkes heller ikke.
  
- Etter en erstatningsmessig skade dekkes i tillegg utover forsikringssummen:**
  - Riving, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse bygningsrester
  - Tap ved at egen bolig som bebos av sikrede ikke kan benyttes i gjenoppføringsperioden
  - Tap ved nedgang i husleieinntekter
  - Merutgifter på grunn av offentlig påbud
  - Prisstigning
  - Økt vannavgift som følge av skaden

## 7. Superforsikring

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

### Hvilke skader som dekkes:

- I tillegg til de skader som er nevnt under punkt 6, svarer selskapet også for:
  - **Vannskade** på tilstøtende rom som følge av utett våtrom. Skaden på selve våtrommet er dekket i inntil 10 år, forutsatt at arbeidet er gjennomført av autorisert håndverker.
  - **Vannskade** som følge av vanninntrengning gjennom utett bygning over bakkeplan, men ikke utbedring av selve feilen/mangelen.
  
- **Håndverks- og entreprenørfeil – våtrom**  
Skade på våtrom som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør:
  - Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje
  - Skaden må ha blitt konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført
    - **Dekkes ikke:** Arbeider utført av sikrede, arbeider utført av ufaglærte, feil og mangler som var kjente før forsikringen tegnes, skade som skyldes bakterier eller heksesot eller skade som kun består av flekker, riper, svinnsprekker, avskallinger, knirk i gulv, samt mindre hakk og merker.
  
- **Håndverks- og entreprenørfeil**  
Bygnings-skader som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør:
  - Tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering
  - Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje
  - Skaden må ha blitt konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført
  - Utbedring av selv feilen/mangelen, inkludert tilkomstomkostninger, dekkes med inntil kr 100.000
    - **Dekkes ikke:** Arbeider utført av sikrede, arbeider utført av ufaglærte, feil og mangler som var kjente før forsikringen tegnes, skade som skyldes søl, bakterier og heksesot, skade som kun består i flekker, riper, svinnsprekker, avskallinger, knirk i gulv, samt mindre hakk og merker og skade på drensledning

## 8. Råte og skadeinsekter - Hussopp

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

- Dekker skade på bygninger som er fullverdiforsikret og nevnt i forsikringsbeviset
- Skade (nedbrytning) etter råtesopper og insekter
- Bekjempelse av stokkmaur, husbukk, stripet borebille, kakerlakk, veggedyr og andre skadeinsekter
  - **Dekkes ikke:** Skade på dører, vinduer og lekter på yttervegg/tak og alt utvendig treverk, utvikling av blåved, svartesopp, muggsopp eller annet som kun er skjæmmende for utseendet, Heller ikke for aktivitet som har startet eller del av skade som startet sin utvikling før forsikringsavtalen begynte å løpe, og heller ikke for aktivitet eller den del av skade som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt selv om forholdet startet sin utvikling i forsikringstiden. Kostnader til vedlikehold og forbedringer, samt behandling av forebyggende karakter, skader på bygninger innen landbruks- eller næringsvirksomhet selv om de er oppført i forsikringsbeviset og heller ikke følgeskader eller indirekte tap som skade på person eller løssøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelse eller markedsmessige reaksjoner og lignende

## 9. Bygg under oppføring

Med bygning under oppføring menes byggetiltak som påbygg/tilbygg på eksisterende bygning eller nybygg. For bygg under oppføring gjelder vilkåret med endringer presisert herunder. Når bygget er fullført og klargjort for innflytting (ferdigstillelse) gjelder vilkåret for øvrig.

### Trygghetsgaranti

Garasje, naust, båthus, uthus, tilbygg og påbygg under oppføring/oppført siden siste hovedforfall omfattes også av forsikringen, selv om de ikke er medtatt i forsikringsavtalen.

Anskaffelser, endringer, utvidelser og igangsatte bygg/påbygg skal meldes til Møretrygd senest innen førstkomende hovedforfall for at disse skal være omfattet av forsikringen i etterfølgende forsikringsår. Eventuell premieøkning vil bli beregnet fra førstkomende hovedforfall.

#### Hvem forsikringen gjelder for

Hvis ikke annet er avtalt er entreprenør medforsikret for bygning med tilhørende materialer. Verktøy og annet løsøre tilhørende entreprenør er ikke medforsikret.

#### Forsikringen omfatter

Bygg under oppføring med tilhørende materialer og verktøy

- Brakke/bod/lagerskur/container som eies av forsikringstaker og som står på forsikringsstedet
- Brakke/bod/lagerskur/container som lånes eller leies, og som sikrede skriftlig har påtatt seg forsikringsansvar for, dekkes med inntil kr 50.000
- Sikredes eget verktøy dekkes med inntil kr 100.000

#### Forsikringen gjelder for skade ved:

- Tyveri av materialer eller eget verktøy fra låste brakker med faste yttervegger og fra lukket og låst container med gulv, vegger og tak av stål
- Tyveri av materialer og eget verktøy fra bygget som er under oppføring etter at alle vindu og dører er montert og alle åpninger i bygget er blitt avstengt
- Bruddskade og skade som følge av skadeverk på glass montert i ramme ved transport til byggeplassen, lagring på byggeplassen og ved innsetting samt når det er ferdig innsatt på sin faste plass

##### Dekkes ikke:

- Tyveri fra uteareal på forsikringsstedet, så sant ikke bygningen er bebodd
- Skade som skyldes snøtyngde, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass
- Skade som skyldes vind svakere enn storm, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass
- Avskallinger og riper på glass så sant dette ikke skyldes skadeverk

#### Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikringen utvides til å omfatte erstatningsansvar som byggherre for skader oppstått ved sprengnings-, gravings-, og pelingsarbeid, ras og jordforskyvning med inntil kr 300.000 på ting og kr 3.000.000 på person

## 10. Erstatningsregler

I stedet for Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder:

#### Skademelding

- Skade skal snarest meldes Møretrygd
- Brann, innbrudd, tyveri og skadeverk skal i tillegg meldes politiet

#### Hvordan erstatningen blir beregnet

- Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Møretrygd å reparere/utbedre bygningen til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden, eller
- å gjenoppføre tilsvarende bygning

Møretrygd bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør/leverandør som velges.

Møretrygd vil i ethvert skadetilfelle vurdere om sikrede kan få kontanterstatning.

Kontanterstatning kan ikke overstige det beløp Møretrygd skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Skadet beplantning i hageanlegg erstattes med pris for gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.

Skadens økonomiske omfang fastsettes ved skjønn dersom sikrede eller Møretrygd krever det. Skjønnets verdsettelse danner øvre økonomiske grense for Møretrygds erstatningsansvar. Utbetaling av erstatning foretas i samsvar med bestemmelsene i vilkårenes punkt om «Utbetaling av erstatning». Se for øvrig bestemmelsene om skjønn i generelle vilkår.

#### Fullverdiforsikret bygning – fullverdigaranti:

Det gjøres ikke fradrag for eventuell verdøkning ved at gammel bygning/bygningsdel erstattes med ny når bygningen repareres eller gjenoppføres til samme formål på samme sted innen 5 år.

Dersom bygningen velges gjenoppført på et annet sted eller til annet formål, og dette innebærer en verdøkning som gir sikrede en økonomisk gevinst, gjøres det fradrag for gevinsten. Fradraget gjøres for den del av den økonomiske gevinsten som overstiger 40 % av bygningens omsetningsverdi før skaden eller bygningens avkastningsverdi dersom det gjelder konsesjonspliktig landbrukseiendom.

Er skaden større enn 75 % av bygningens gjenoppføringskostnad, beregnet etter punktet «Hvordan erstatningen blir beregnet», kan sikrede kreve erstatning som om bygningen var totalskadet – uten at det gjøres fradrag for gjenverdiene. Det er en forutsetning at gjenverdiene er revet og fjernet innen 2 år etter skadetidspunktet.

#### Førsterisikoforsikret bygning

For førsterisikoforsikret bygning som repareres eller gjenoppbygges innen 5 år, er erstatningen begrenset til avtalt forsikringssum. Dersom ny bygning setter sikrede i en vesentlig bedre økonomisk situasjon enn før skaden, gjøres det fradrag for gevinsten. Fradraget gjøres for den del av den økonomiske gevinsten som overstiger 40 % av bygningens omsetningsverdi før skaden eller bygningens avkastningsverdi dersom det gjelder konsesjonspliktig landbrukseiendom.

### **Bygning som ikke repareres eller gjenoppføres innen 5 år**

Det gjøres fradrag i erstatningen for enhver verdiøkning ved at gammel bygning/bygningsdel erstattes med ny. Uansett kan ikke erstatningen settes høyere enn det laveste av følgende alternativer:

- erstatning etter reglene i punktet om «Hvordan erstatningen blir beregnet»
- bygningens omsetningsverdi før skaden eller bygningens avkastningsverdi dersom det gjelder konsesjonspliktig landbruksseiendom.

### **Bygning/bygningsdel som er bestemt revet/utskiftet**

Erstatningen beregnes til bygningens brukbare materialer før skade. Rivingsutgifter som ville påløpt uavhengig av skaden, erstattes ikke.

### **Tilbygg, påbygg og sidebygg som ikke er meldt**

Tilbygg, påbygg og sidebygg omfattes av bygningsforsikringen og skal meldes Møretrygd innen førstkommande hovedforfall for å unngå underforsikring. Er melding ikke gitt, reduseres erstatningen tilsvarende forholdet mellom bygningens verdi før og etter forandringen.

### **Tap ved nedgang i husleieinntekter, og tap ved at egen bolig som bebos av sikrede ikke kan benyttes i reparasjons-/gjenoppføringsperioden**

- Erstatningen regnes fra skadedagen til reparasjon/gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.
- Tap ved at egen bolig som bebos av sikrede ikke kan benyttes, beregnes etter markedspris for umøblerte rom
- Tap ved nedgang i husleieinntekter, beregnes på grunnlag av leieinntekter slik disse fremkommer i leiekontrakt
- For bygning som ikke repareres eller gjenoppføres gis det erstatning i 3 måneder.

Det gjøres fradrag for innsparte utgifter og for opptjente renter av erstatningsberegningen.

### **Møretrygds ansvar overfor panthaver og andre med tinglyst eiendomsrett**

Overfor panthaver er Møretrygds ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- Nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet

For panthaver betyr «tingen» i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Er Møretrygd ansvarlig ovenfor panthaver, men ikke ovenfor eier, inntretr Møretrygd i panthavers rett i den utstrekning Møretrygd betaler erstatning til panthaver.

### **Egenandel**

Avtalt egenandel trekkes fra erstatningsoppgjøret. Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i lov.

- Det trekkes egenandel på kr 4.000 med mindre annen egenandel er nevnt i vilkåret og/eller i forsikringsbeviset.

I følgende tilfeller trekkes aldersfradrag i stedet for egenandel:

- Ved bruddskade på utvendig ledning/tanker med tilknyttet utstyr, av annet materiale enn plast eller glassfiber, gjøres fradrag med 5 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 20 år, maksimalt 80 % fradrag.  
Ved skade som alene rammer:
  - Varmepumpe luft til luft gjøres fradrag med 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år, maksimalt 80 % fradrag.
  - Andre oppvarmingsinstallasjoner, ventilasjon, VVS og integrerte hvitevarer gjøres fradrag med 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 7 år, maksimalt 80 % fradrag. For tilhørende rør gjøres ikke fradrag.
  - Varmekabler og varmtvannsbereider gjøres fradrag med 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 10 år, maksimalt 80 % fradrag.

Aldersfradraget beregnes kun av den skadede gjenstand og kostnader som er nødvendige for å få utført reparasjon av denne – minimum avtalt egenandel.

### **Utbetaling av erstatning**

Erstatning utbetales i takt med reparasjon/gjenoppføring. Utbetaling er betinget av samtykke fra innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett:

- for bygning som gjenoppføres på annet sted/ til annet formål
- ved kontanterstatning

Det justeres for gjennomsnittlig prisstigning etter byggekostnadsindeksen, innenfor normal reparasjon/gjenoppføringstid.

Merverdiavgift betales når det kan dokumenteres at dette er påløpt i forbindelse med reparasjon/gjenoppføring av skadet bygning.

### **Grov uaktsomhet og forsett kan føre til redusert erstatning**

Erstatningen kan bli redusert dersom sikrede har voldt skaden forsettlig eller ved grov uaktsomhet. Dette gjelder også når skaden er voldt av sikredes ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.

### **Merutgifter som følge av påbud fra offentlig myndighet**

Ved skade som er dekket av forsikringen, erstatter Møretrygd også nødvendige merutgifter påført som følge av påbud om bygningens utførelse gitt fra offentlig myndighet med hjemmel i lov eller offentlig forskrift. Med merutgifter menes differansen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av tilsvarende bygning utført i samsvar med påbud, og som dokumentert ikke kan dekkes av offentlig myndighet. Dette gjelder utgifter til reparasjon/gjenoppføring av bygning, grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning eller som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført. Dersom den gjenoppførte bygning er større enn den skadede bygning, beregnes merutgiftene etter forholdet mellom gulvareal i skadet bygning og gulvareal i gjenoppført bygning.

Forsikringen dekker ikke tap av nytteareal, utgifter på grunn av påbud som myndighetene hadde hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, eller merutgifter til bygning som er midlertidig eller som står foran riving/ombygging/rehabilitering. Møretrygd kan kreve at forsikringstaker søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i offentlige forskrifter og lover.

## 11. Ansvarsforsikring

Selskapet svarer for erstatningsansvar som den sikrede i egenskap av privatperson etter gjeldende rett kan pådra seg for skade som blir konstatert av han eller skadelidte i forsikringstiden.

Med skade mener en skade på person eller ting.

Personskade er skjedd dersom død, skade eller sykdom er påført en person.

Tingskade er skjedd dersom løsøre (også dyr) eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade.

At en gjenstand/eiendom har fått lavere økonomisk verdi blir ikke regnet som fysisk skade dersom gjenstandens tekniske/fysiske tilstand er uendret.

Et økonomisk tap som er påført tredjemann som følge av en skade selskapet erstatte, blir regnet som en del av denne.

### Selskapets erstatningsplikt er begrenset til

kr. 3.000.000 for hvert skadetilfelle selv om krav blir fremsett av flere skadelidte, med tillegg av saksomkostninger.

Dersom ikke annet er avtalt blir det trukket en egenandel på kr. 4.000 i erstatningsoppgjøret.

### Selskapet svarer ikke for erstatningsansvar den sikrede pådrar seg:

- når det alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt, eller garanti.
- for erstatning for tort og svie, eller for bøter m.m.
- overfor medlem av den sikredes familie. Til familie regner en den sikredes ektefelle og foreldre, søsken, barn og deres ektefelle. Som ektefelle regner en også person i fast samlivsforhold.
- Selskapet erstatte heller ikke for ansvar overfor medeiere for skadde ting som en eier i fellesskap eller overfor en virksomhet som blir disponert av den sikrede, eller som den sikrede eller hans familie har eierinteresse i.
- for skadde ting (også fast eiendom) som tilhører en annen, men som den sikrede selv, eller noen på hans vegne, bruker eller har råderett over.
- Unntaket gjelder selv om en skade først oppstår etter at tingen er tilbakelevert.
- som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, luftfartøy, seilbåt eller motordreven båt, trav- og galopphest. Kano, kajakk og seilbrett er ikke å anse som båt. Hangglider, paraglider uten motor og modellfly/droner som utelukkende benyttes til rekreasjon, sport og/eller konkurranse og som ikke krever operatørtillatelse i henhold til krav fra Luftfartstilsynet, regnes i denne sammenheng ikke som luftfartøy.
- for følger av en forsettlig skadevoldende handling av den sikrede.
- ved overføring av smittsom sykdom, samme på hvilken måte smitten finner sted.

### Når erstatningskrav er fremmet mot den sikrede eller selskapet, plikter den sikrede:

- omgående å gi selskapet alle opplysninger som har noe å si for sakens behandling
- for egen regning utføre undersøkelser av tilgjengelig materiale
- for egen regning møte ved forhandlinger eller rettergang
- Uten selskapets samtykke må den sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

### Behandling av erstatningskrav

Når et erstatningskrav som er omfattet av forsikringen overstiger egenandelen ligger det til selskapet å:

- utrede om det foreligger et erstatningskrav
- forhandle med kravstilleren
- om nødvendig prosedere saken for domstolene

Selskapet bærer sine egne kostnader ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet, selv om forsikringssummen blir overskredet. For så vidt også om det gjelder kostnader til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand, valgt eller godkjent av selskapet, betaler selskapet disse i den utstrekning summen av kostnadene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.

Dersom erstatningskravene delvis er omfattet av forsikringen og delvis faller utenfor, blir kostnadene fordelt etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstatte en ikke kostnadene som senere kommer til utover det som er fastsatt under avsnittet om retts hjelp.

Selskapet betaler sin del av erstatningsutbetalingen og kostnader i den utstrekning summen av disse overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale erstatningen direkte til skadelidte.

## 12. Retts hjelp

Selskapet dekker utgifter til advokat, retten, sakkyndig og vitner når den sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson.

Retts hjelpsutgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende blir ikke dekket, medregnet tvist der disse juridiske personene representerer sikrede.

Utgifter til sakkyndig som ikke er oppnevnt av retten blir bare dekket når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitne blir bare dekket ved hovedforhandling og bevisopptak.

Idømte saksomkostninger og rettsgebyr i ankeinstans blir ikke dekket.

Reglene om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel blir slike saksomkostninger dekket når den sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler eller husleieretten og ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Dersom den forsikredes bolig er solgt, og forsikringen opphørte i anledning salget, dekker en likevel tvist der den sikrede er part i egenskap av selger.

Rettskjøpsutgiftene blir ikke dekket dersom den sikrede ved forsikringens ikrafttredelse var kjent med det som senere ble et tvistgrunnlag og forstod, eller måtte forstå, at tvisten kunne oppstå.

#### **Forsikringssum og egenandel**

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettskjøpsforsikring i ulike selskap. I erstatningsoppgjøret blir det trukket en egenandel på kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det blir trukket bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

#### **Selskapet dekker ikke utgifter ved:**

- Tvist som har sammenheng med den sikredes yrke eller erverv.
- Tvist som gjelder annen fast eiendom eller den forsikrede eiendom eller bolig, her også medregnet tvist om fysiske detaljer/mangler ved boligen og rene avtaletvister om eiendom utenfor Norden som timesharebolig og lignende.
- Tvist som gjelder separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, underholdningsbidrag, bodeling og oppløsning av sameie etablert av samboende samt skiftesaker.
- Tvist som alene hører inn under namsmann/namsrett, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede boligen.
- Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak der kravet er ubestridt, og som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom den sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- Tvist som gjelder motorvogn, luftfartøy, båt, trav- eller galopphest, eller der den sikrede er part i egenskap av eier, bruker eller fører av slik. Kano, kajakk og seilbrett er ikke å anse som båt.
- Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker.
- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekker en utgifter ved søksmål når den administrative klagetilgang er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekningen.

#### **Andre regler om rettskjøp:**

Vil den sikrede søke rettskjøp i tvist som er dekt av forsikringen, må han underrette selskapet snarest råd. Dersom rettskjøp er nødvendig utenfor Norge, bestemmer selskapet hvilken advokat som skal engasjeres. Ellers velger den sikrede selv en advokat som etter sakens art og etter hvor den sikrede bor, passer best for oppdraget.

Den sikrede plikter å begrense utgiftene til rettskjøp mest mulig og skal søke fri rettskjøp, fritt rettsråd og andre offentlige rettskjøpsordninger, dersom det er klart at slik støtte ikke vil bli tildelt.

Den sikrede må selv ta på seg kostnader som er tilkommet uten rimelig grunn, eller som er urimelige store i forhold til den sikredes interesse i saken. Er det flere parter på samme side skal det i vurderingen tas hensyn til at partene, til ivaretagning av likeartet interesse som ikke står i strid med hverandre, bør benytte samme juridiske og tekniske bistand. Selskapet kan kreve å få informasjon om omfanget av de utgifter som en krever dekket under forsikringen. Spørsmål om utgiftene er rimelige i forhold til saken kan legges frem for Den Norske Advokatforening.